

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoCsp/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124433218
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:6124433218.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a členov senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Lenky Konštiakovej, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., A. XXX, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Malcho, s.r.o., so sídlom Stankovany 549, IČO: 55 962 165, o zaplatenie 699,87 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 14Csp/6/2025-97 zo dňa 5. marca 2025, v spojení s opravným uznesením č. k. 14Csp/6/2025-106 zo dňa 10. marca 2025, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. a závislého výroku III. z r u š u j e a vec tomto rozsahu v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie peňažnej sumy 699,87 eura s príslušenstvom, úroku vo výške 51,98 eura a úroku z omeškania vo výške 8,65 % ročne zo sumy 699,87 eura od 11.10.2024 do zaplatenia. Tento právny nárok si žalobca uplatnil na tom právnom základe, že dňa 02.05.2023 uzatvoril so žalovaným Úverovú zmluvu D. XXXXXXXXXXX (ďalej ako „úverová zmluva“), na podklade ktorej poskytol žalovanému sumu istiny vo výške 800 eur, pričom žalovaný sa zaviazal túto uhradiť v 58 pravidelných mesačných splátkach po 21,69 eura. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením splátok, z dôvodu čoho ho žalobca výzvou zo dňa 17.07.2024 vyzval na úhradu dlžných splátok, ktoré neboli včas uhradené a súčasne žalovaného upozornil na možnosť uplatnenia predčasnej splatnosti úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Napriek uvedenému však žalovaný dlžné splátky neuhradil v dôsledku čoho žalobca ku dňu 25.09.2024 pristúpil vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úver, pre splátku splatnú ku dňu 15.06.2024. Žalobca uviedol, že ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil sumu 236,90 eura.

2. Súd prvej inštancie o nároku žalobcu rozhodol odvolaním napadnutým rozsudkom, ktorým vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 563,10 eura, úrok z omeškania vo výške 8,65 % ročne zo sumy 563,10 eura od 11.10.2024 do zaplatenia a výrokom II. vo zvyšku nárok žalobcu zamietol s tým, že výrokom III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 74,90%, resp. 49,80% (opravné uznesenie). V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá predstavuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z.. Pri skúmaní bonity konštatoval, že žalobca zohľadnil úverovú zaťaženosť žalovaného, preveril informácie vo svojich interných databázach ako aj z výpisu z bankového účtu žalovaného, pričom zohľadnil aj sumu životného minima. Následne preskúmajúc primeranosť výšky odplaty dospel k záveru, že táto bola dojedná v súlade so zákonom. Súd prvej inštancie posudzoval aj výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 17.07.2024, ktorou žalobca vyzval žalovaného k úhrade celkovej dlžnej sumy 101,07 eura

v lehote 15 dní, pričom sa zaoberal tým z čoho konkrétne (z akých splátok) pozostáva suma 101,07 eura poukajúc na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp .zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, kde uviedol, že dovolací súd vyslovil, že sa nestotožňuje s názorom, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu, pretože zákon takúto povinnosť veriteľovi neukladá s tým, že je potreby vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov a teda s ohľadom na ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatnenie bolo vykonané tou splátkou, ktorý bola v čase zosplatnenia tri mesiace po splatnosti. Následne vyhodnotil, že v danom prípade bolo preukázané doručenie výzvy na zaplatenie celého dlhu zo dňa 17.07.2024, a to na podklade podacích hárkov. Súd prvej inštancie preskúmal zmluvu i z hľadiska toho, či obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom vyhodnotil, že v zmluve absentujú predpoklady použité pre výpočet RPMN a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23. Z uvedeného z dôvodu vyhodnotil spotrebiteľský úver podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bezpoplatkov, a teda v časti úrokov a poplatkov žalobu žalobcu zamietol.

3. Rozhodnutie súdu prvej inštancie včas podaným odvolaním napadol žalovaný poukajúc na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako i to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. Žalovaný v podanom odvolaní konkrétne namietal, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy zo dňa 17.07.2024 a ani výzvy na splnenie celého dlhu zo dňa 25.09.2024, pretože podací hárok bez presnej identifikácie zásielky nepreukazuje doručenie uvedených listín. Namietol, že potvrdenie od slovenskej pošty nie je dôkazom toho, že obsahom doručovaných zásielok boli skutočne uvedené dokumenty. Ani číslo úverovej zmluvy uvedené na poštovom podacom hárku nepreukazuje, že skutočným obsahom doručovaných zásielok bola výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 17.07.2024 a výzva zo dňa 25.09.2024.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“) po zistení, že sú splnené všetky procesné podmienky prípustnosti odvolania a jeho vecného prejednaní, preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, a to v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP, § 380 ods. 2 a contrario CSP) a po vykonaní odvolacieho prieskumu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vyhovujúceho výroku I. a závislého výroku III. o nároku na náhradu trov konania, je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keď odvolanie žalobcu v napadnutej časti bolo vyhodnotené ako dôvodné.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

8. K nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 192 až § 194 CSP.

9. Ďalej žalovaný tvrdil, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Odvolací súd zaberajúc sa nastolenou námietkou poukazuje na to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (bod 37. odôvodnenia) zaoberal otázkou doručenia výzvy zo dňa 17.07.2024 a výzvy zo dňa 25.09.2024, pričom vyhodnotil preukázanie ich doručenia. V zhode so súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že v súvislosti s preukázaním doručenia (dôjdenia do dispozície žalovaného) výzvy zo dňa 17.07.2024 sa v obsahu spisu nachádza ePotvrdenka (č. I. 55 opak), kde pri adresátovi (žalovanom) je okrem údajov o podacom čísle, dátume podania, adrese, spôsobe odoslania a cene za službu uvedený aj číselný údaj: 1305000671, ktorý predstavuje číslo úverovej zmluvy žalovaného a súčasne je to aj číslo variabilného symbolu, ktorý mal žalovaný uvádzať pri platbe žalobcovi. Zároveň súd prvej inštancie správne poukázal aj na to, že v súdnom spise sa nachádza aj písomnosť Slovenskej pošty (Sledovanie zásielok), z ktorej vyplynulo, že výzva zo dňa 17.07.2024 bola podaná na poštovú prepravu dňa 19.07.2024 a žalovanému bola doručená 27.07.2024. Obdobne to tak bolo i v prípade výzvy zo dňa 25.09.2024, ku ktorej bola rovnako tak doložená ePotvrdenka (č. I. 57), kde pri adresátovi je okrem údajov o podacom čísle, dátume podania, adrese, spôsobe odoslania a cene za službu uvedený aj číselný údaj: 1305000671, ktorý predstavuje číslo úverovej zmluvy žalovaného a súčasne je to aj číslo variabilného symbolu, ktorý mal žalovaný uvádzať pri platbe žalobcovi. Taktiež aj tu bolo žalobcom doložené potvrdenie Slovenskej pošty (Sledovanie zásielok), z ktorej vyplynulo, že výzva zo dňa 25.09.2024 podaná na poštovú prepravu dňa 26.09.2024 bola žalovanému doručená 30.09.2024. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie poukazuje na to, že žalobca na podklade listinných dôkazov hodnoverne preukázal doručenie výzvy zo dňa 17.07.2024 a výzvy zo dňa 25.09.2024. Žalovaný však v podanom odvolaní namietal, že podací hárok neobsahuje presnú identifikáciu obsahu zásielky, z dôvodu čoho nepreukazuje doručenie predmetných výziev.

11. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/90/2023 z 29.11.2023, v ktorom sa zaoberal otázkou, či doručenie dispozičnej sféry adresáta preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručenia, pokiaľ je adresátom spotrebiteľ, pričom za právny názor súladný a rozhodovacou praxou pripustil ten právny názor, ktorý pripúšťa preukázanie doručenia aj na podklade podacieho hárku. Dovolací súd tiež však poukázal na názor (v danom prípade odvolacieho súdu), že v prípade sporu o doručenie písomnosti/výziev je na odosielateľovi, resp. jeho právnom nástupcovi, aby preukázal, že zásielka bola žalovanému doručená, resp. sa dostala do jeho dispozičnej sféry a je na odosielateľovi, aby zásielku doručoval adresátovi tak, aby vedel relevantne preukázať jej doručenie, resp. to, že adresát mal možnosť sa s obsahom zásielky oboznámiť.

12. Je nutné uviesť, že samotné výzvy (z hľadiska obsahu) neuvádzajú osobitné identifikačné číslo, resp. pre ich špecifikáciu bol uvedený číselný údaj: 1305000671, ktorý predstavuje číslo úverovej zmluvy žalovaného. Z uvedeného dôvodu takýmto identifikačným číslom boli označené i zásielky na ePotvrdenke. Napokon i z chronologického hľadiska, resp. z časového sledu udalostí je zrejmé, že obsahom doručovaných listín, ktorých doručovanie bolo preukázané ePotvrdenkami (podacími hárkami), by mali byť písomnosti tvrdené žalobcom t. j. výzva zo dňa 17.07.2024 a výzva zo dňa 25.09.2024. Inak povedané predmetné podacie hárky preukazujú doručenie písomnosti v krátkom časovom horizonte od vyhotovenia samotných výziev, ktorých spornosť doručenia žalovaný tvrdil. Zároveň je potrebné uviesť, že v konaní nebolo preukázané, že by v danom časovom období žalobca ako veriteľ uskutočňoval a následne doručoval žalovanému iné písomnosti (s iným obsahom), ako má výzva zo dňa 17.07.2024 a výzva zo dňa 25.09.2024. Zároveň žalovaný netvrdil, že by mu boli doručené (aj iné) listiny s iným obsahom ako uvádzajú predmetné výzvy. Z uvedeného dôvodu je preto nutné prisvedčiť právnomu názoru súdu prvej inštancie, že podacie hárky obsahujú číselný údaj, ktorý je spôsobilý dostatočne identifikovať obsah zásielky, preto žalobca preukázal doručenie predmetných výziev.

13. V tejto súvislosti odvolací súd tiež poukazuje na to, že žalovaný pre podporu správnosti v danom prípade poukázal na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/133/2023 zo dňa 15.08.2024,

ktorý podľa jeho názoru mal potvrdiť jeho odvoláciu právnu argumentáciu ohľadom toho, že žalobca nepreukázal doručenie uvedených výziev, pretože podacie hárky neobsahujú identifikáciu zásielky, podpis zamestnanca a pečiatku pošty. V tejto súvislosti citoval bod 11.3., v ktorom sa uvádza, že „Dovolaací súd zdôrazňuje, že žalobca v dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke, či doručenie do dispozičnej sféry adresáta preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručenia, pokiaľ je adresátom spotrebiteľ. Odvolací súd však skonštatoval, že doručenie výzvy-upozornenia podľa § 53ods. 9 OZ nemal za preukázané, pretože z obsahu samotných podacích hárkov nevyplýva ani to, čo malo byť predmetom odoslania, keďže v nich absentuje akákoľvek informácia o zásielke resp. možnosť jej identifikácie, keďže na podacom hárku sú len informácie o podacom čísle, adresátovi, spôsobu odoslania a cene za službu.(vid bod 18 uznesenia odvolacieho súdu). Dovolaateľom formulovaná právna otázka obsahuje vnútornú rozpornosť, pretože je prvá časť, ktorú možno nazvať hypotetickým predpokladom, konštatuje preukázanú skutočnosť (doručenie preukázané podacím hárkom), ktorá však vôbec nekorešponduje skutočnostiam preukázaným v tomto konaní tak ako ich zistil odvolací súd a konštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku.“

14. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ktorým sa zaoberal najvyšší súd vo vyššie definovanom rozhodnutí s ohľadom na skutkový stav, podacie hárky neobsahovali žiadnu identifikáciu podacieho hárku, resp. tak ako výslovne dovolaací súd uviedol „z podacieho hárku vyplynulo len, že informácie o podacom čísle, adresátovi, spôsobu odoslania a cene za službu“. Naproti tomu v danom prípade, ako už bolo vyššie uvedené, oba podacie hárky (pre výzvu zo dňa 17.07.2024 ako i pre výzvu podľa 25.09.2024) obsahovali identifikačné číslo 1305000671, ktoré predstavuje číslo úverovej zmluvy a ktoré bolo ako identifikačný údaj obsiahnuté aj v obsahu samotných výziev. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd nemohol stotožniť s námietkou žalovaného o dôvodnosti aplikácie definovaného rozhodnutia najvyššieho súdu na daný prípad, ako to namietal žalovaný, keď citované rozhodnutie najvyššieho súdu vychádza z odlišného skutkového stavu ako je v danom prípade. S ohľadom na vyššie uvedené, odvoláciu argumentáciu žalovaného ohľadom nepreukázania doručenia výzvy zo dňa 17.07.2024 ako ani výzvy zo dňa 25.09.2024, nebolo možné vzhladnúť ako dôvodnú a spôsobilú prívodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia z uvedeného dôvodu.

15. Žalovaný ďalej v podanom odvolaní namietal, že nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, pretože výzva zo dňa 17.07.2024 je pre neurčitosť absolútne neplatným právnym úkonom. V tejto súvislosti namietol, že výzva zo dňa 17.07.2024 neobsahuje presnú identifikáciu mesačnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru a poukázal na to, že rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 bola vyriešená otázka, či vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je veriteľ povinný uvádzať aj konkrétnu splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní. Namietol, že uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024 bolo prekonané aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR, pričom poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR – sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024, sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024, sp. zn. 5Cdo/188/2023 zo dňa 31.07.2024, sp. zn. 6Cdo/15/2023 zo dňa 25.09.2024.

16. Odvolací súd primárne v tejto súvislosti uvádza, že otázka určitosť výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je už dlhšie riešená v právnej praxi z ohľadu nastolenej námietky žalovaného, resp. z toho hľadiska, či táto výzva, je určitá ak neobsahuje uvedenie konkrétnej dlžnej splátky, pre ktorú veriteľ je oprávnený pristúpiť k mimoriadnej splatnosti úveru a s ktorou je spotrebiteľ v zmysle dikcie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka viac ako 3 mesiace v omeškaní. Pri posudzovaní nastolenej námietky žalovaného je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu prihliadnúť na samotný účel výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd zastáva názor, že účelom samotnej výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je oboznámenie pasívneho dlžníka (spotrebiteľa), ktorý riadne a včas neplní svoj dlh zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorý sa vykonáva v pravidelných mesačných splátkach) o tom, že ak nesplní splátku, s ktorou je v omeškaní viac ako 3 mesiace, je veriteľ (obchodník) oprávnený pre túto omeškanú splátku vyhlásiť mimoriadnu (predčasnú) splatnosť celého dlhu. Sekundárne je podľa názoru odvolacieho súdu účelom ustanovenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotnej výzvy podľa daného ustanovenia i mobilizácia pasívneho dlžníka (spotrebiteľa) k tomu, aby uhradil svoju splatnú peňažnú mesačnú pohľadávku, s ktorou je v omeškaní viac ako 3 mesiace a pre ktorú má veriteľ zákonnú možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru (bez ohľadu na to, že by bol spotrebiteľ v omeškaní už i so skoršími mesačnými splátkami), čím by zamedzil možnosti veriteľa vykonať závažnú zmenu v obsahu záväzku zo strany veriteľa v podobe zmeny spôsobu splácania existujúceho dlhu, resp. straty výhody splátok.

17. Pri chápaní účelu samotného ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a výzvy zakotvanej v danom ustanovení v zmysle vyššie uvedeného, resp. s ohľadom na ich účel (zmysel), a to i s dôrazom na samotný následok, ktorý môže nastať (strata výhody splátok), odvolací súd súhlasí s tvrdením žalovaného, že práve uvedenie konkrétnej splátky, s ktorou je dlžník viac ako 3 mesiace v omeškaní, je rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť vo výzve (výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) určito vyjadrená. Výlučné uvedenie výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní nepostačuje k tomu, aby spotrebiteľ mohol posúdiť, ktorá (splatná) splátka je spôsobilá vyvolať následok v podobe vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu, resp. ktorú považuje obchodník za relevantnú pre jeho následný postup a v konečnom dôsledku, ktorú ak dlžník (následne/dodatočne po splatnosti) uhradí, zmari zákonnú možnosť veriteľa uskutočniť zmenu v obsahu záväzku v podobe strany výhody splátok úveru spotrebiteľom, a to pre porušenie povinnosti spotrebiteľa plniť dlh rozvrhnutý do vopred dojednaných mesačných splátok riadne a včas. Podľa názoru odvolacieho súdu je dôvodný výklad, v zmysle ktorého za určitú výzvu možno považovať len výzvu, v ktorej veriteľ vyjadril konkrétnu splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace a pre ktorú upozorňuje dlžníka, že pristúpi k vyhláseniu predčasnej splatnosti dlhu za predpokladu, že nebude dodatočne uhradená. Inak povedané, nejaví sa ako logický výklad, podľa ktorého, by sa za určitú výzvu mala považovať výzva, v ktorej veriteľ (obchodník) úhrnom vyjadrí sumu (častokrát i sumu celkového dlžného úveru od počiatku omeškania dlžníka), ktorú má dlžník uhradiť spolu s výzvou na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ak daná úhrnná suma (splatná suma) nebude (dodatočne) uhradená. Napokon, možno zastať názor, že účelom ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotnej výzvy nie je donútiť spotrebiteľa k úhrade celého zameškaného dlhu (od počiatku omeškania dlžníka s jednotlivými splátkami), ale zmobilizovať dlžníka k tomu, aby uhradil (minimálne) konkrétnu splátku, s ktorou je v omeškaní viac ako 3 mesiace a pre ktorú ho veriteľ upozorňuje na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je pri spotrebiteľských sporoch potrebné chápať ako zákonný mantinel (ktorý je potrebné dodržať popri ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka) poskytnutia vyššej ochrany slabšej strany pri možnosti postupu veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka a nie len ako zákonný predpoklad, ktorý je potrebné formálne (akokoľvek) naplniť (bez zreteľa na jeho účel a následok ku ktorému môže smerovať) k tomu, aby veriteľ (obchodník) mohol prikročiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu. Napokon, podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné na inštitút mimoriadneho zosplatnenia úveru v spotrebiteľských sporoch nahliadať ako na závažnú zmenu v obsahu záväzku a ako na krajné možné riešenie, ktoré nasleduje po tom, čo veriteľ naplnil účel (nie len formálne) ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré v spotrebiteľských sporoch pristupuje k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka ako zákonných dôsledkov zvýšenej ochrany slabšej strany záväzkovoprávneho vzťahu.

18. S ohľadom na vyššie uvedené, je potrebné prisvedčiť žalovanému i ohľadom toho, že aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR zastáva názor o určitosti výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka za predpokladu, že táto vo svojom obsahu uvádza konkrétnu splátku, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní. Na tomto mieste považuje odvolací súd za potrebné poukázať príkladom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2020 zo dňa 26.06.2024 bod 12.2 až 12.3, v ktorom sa uvádza, že „V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 OZ zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky, a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z ustanovenia § 565 veta druhá OZ vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 OZ). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh.

Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premičacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie,

príčom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený. Tieto skutočnosti neboli rozhodnutiami súdov nižších inštancií vzaté do úvahy.“ Obdobný právny názor bod najvyšší súdom vyjadrený v rozsudku sp. zn. 5Cdo/188/2023 zo dňa 31.07.2024, najmä bod 23. odôvodnenia, ako i v uznesení sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024, najmä bod 14.2. Odvolací súd sa s vyššie uvedeným právnym názorom dovolacieho súdu stotožňuje. Napokon dňa 04.06.2025 prijalo občianskoprávne kolégium (pod č. 21) rozhodnutie (na zverejnenie do Zbierky stanovísk a rozhodnutí, vychádzajúce z uznesenia 6Cdo/152/2022 zo dňa 13.02.2022) s právnou vetou:

„Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 OZ)“.

19. V konkrétnom prejednávacom prípade bolo nesporné, že práve výzva zo dňa 17.07.2024 predstavuje výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na vyššie vymedzenú aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu sa odvolací súd nemohol stotožniť s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý vymedzil v bode 36. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Inak povedané je v rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou, ak súd prvej inštancie vyhodnotí za platnú výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z ktorej musí dlžník (v tomto prípade i súd) vypočítavať konkrétne splátky s ktorými je v omeškaní, resp. uvedené je v rozpore s účelom výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. Samotná skutočnosť neurčitosti výzvy sa neprejavuje výlučne v rovine otázky platnosti mimoriadneho zosplatnenia úver, ale tiež v rovine súdneho procesu, pretože súd nie je povinný ex offio vyhľadávať dôvod oprávnenosti úkonov veriteľa podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Nie je úlohou súdu v prípade nekonkrétnej notifikácie v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (a následne aj úkonu veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka) preskúmaním platobnej histórie úverového vzťahu, či „rozpočítaním“ dlžných súm zisťovať (čo naráža aj na „procesné limity“ v zmysle § 132 ods. 2 CSP), pre ktorú dlžnú splátku mohol veriteľ úver zosplatniť. Vo svojej podstate by nešlo o nič iné, ako len na základe vlastnej iniciatívy konajúceho súdu (a namiesto žalobcu, ktorého takáto povinnosť zaťažuje) vymedzenie (presnejším je pojem vytvorenie, keďže spravidla – tak ako i v súdenom prípade – absentujú v žalobe náležité jedinečné skutkové tvrdenia) takého skutkového stavu, ktorý zodpovedá hypotéze príslušnej právnej normy a na základe ktorého, by bol žalobca v spore (aspoň čiastočne) úspešný. Niet najmenších pochyb, že takáto požiadavka je v absolútnom rozpore nielen s princípmi civilného sporového konania, ale prioritne v rozpore s elementárnymi ústavnými zásadami nestrannosti súdu, rovnosti postavenia strán pred súdom a ochrany slabšej strany (pozri Krajský súd v Žiline rozsudok sp. zn. 7CoCsp/10/2024).

20. Žalovaný taktiež namietol pokaz súdu prvej inštancie na (bod 31. rozhodnutia –poznámka odvolacieho súdu) Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, z ktorého súd prvej inštancie vyhodnotil právny názor najvyššieho súdu, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k mimoriadnej splatnosti nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu.

21. Odvolací súd zaoberajúc sa vyššie nastolenou argumentáciou považuje za potrebné poukázať na bod 31. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, podľa ktorého „Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Dovolací súd tiež nepovažuje za potrebné na tomto mieste viesť polemiku o tom, či je určenie splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie, skutkovou alebo právnou otázkou (skutkovou otázkou nesporne je označenie takejto splátky vo výzve na zaplatenie alebo v samotnom zosplatnení; ak však tieto listiny vymedzenie relevantnej splátky neobsahujú, je jej určenie na účely začatia počítania premičacej doby len právnym konštruktom). Považuje však za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatnenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatnenia tri mesiace po splatnosti.“

22. Odvolací súd sa plne stotožňuje s citovaným vyjadrením najvyššieho súdu. Napriek tomu sa avšak nestotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že by v uvedenom rozhodnutí najvyšší súd vyjadril názor, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k mimoriadnej splatnosti nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. V uvedenom odseku dovolací súd síce konštatuje, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu, pretože zákon takúto požiadavku nestanovuje, avšak v kontexte upresnenia uvedeného v zátvorke možno uviesť, že mal na mysli, že požiadavka uviesť konkrétnu splátku zákonom nie je stanovená v zosplatnení. Tu odvolací súd poukazuje, že je potrebné rozlišovať úkon výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s dôrazom i na jeho účel (k uvedenému sa odvolací súd vyššie vyjadroval) a úkon tzv. zosplatnenia, resp. oznámenia o mimoriadnej splatnosti úveru. Odvolací súd súhlasí s tým, že v zosplatnení, resp. v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru nie je nevyhnutné uvádzať splátku, pre ktorú k nemu došlo. Avšak uvedené sa podľa názoru odvolacieho súdu netýka konkrétne výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže najvyšší súd v zátvorke prvej vety uviedol upresnenie svojho názoru, ktorý sa týka zosplatnenia t. j. nie výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Napokon zvyšná časť citovaného odseku pojednáva o tom, či vymedzenie splátky, s ktorou je dlžník v omeškaní je právnou, alebo skutkovou otázkou, ako i o tom, že v prípade pochybností ohľadom naplnenia § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka, je potrebné prezumovať racionálny výklad, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru došlo „do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky“. S ohľadom na uvedené, je teda zrejme, že najvyšší súd vymedzil potrebu racionálneho výkladu vo vzťahu k prezumovaniu toho, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky v zmysle druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka, ak z konkrétnych skutkových okolností prípadu nie je zjavné (prípadne ak veriteľ výslovne neuviedol), pre ktorú konkrétnu splátku prikročil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Citovaný odsek rozhodnutia najvyššieho súdu tak vôbec neposkytuje právny názor ohľadom určitosti výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (z hľadiska uvedenie konkrétnej splátky), ak táto neobsahuje špecifikáciu konkrétnej splátky, tak ako to uviedol súd prvej inštancie v bode 36. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

23. S ohľadom na vyššie uvedené, odvolací súd vyhodnotil odvolanie žalovaného za dôvodné, keď dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu ohľadom naplnenia predpokladov mimoriadneho zosplatnenia, resp. v tomto rozsahu je potrebné jeho právny názor považovať za predčasný, keď pri posudzovaní výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (výzva zo dňa 17.07.2024) nevychádzal z aktuálne platnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR. Vzhľadom na uvedené, dospel odvolací súd k nutnosti postupu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP t. j. k nutnosti zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti vyhovujúceho výroku I. a závislého výroku III. o nároku na náhradu trov konania a v tomto rozsahu k nutnosti vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Napokon žalovaný v podanom odvolaní tiež namietol, že v dôsledku neplatnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru žalobca nepreukázal vznik svojho nároku tak ako si ho uplatnil v žalobe t. j. titulom mimoriadne zosplatneného úveru (ako celku). Žalovaný v tomto ohľade poukázal na ustanovenie § 132 ods. 1 CSP a na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024. Odvolací súd zaoberajúc sa nastolenou námietkou žalovaného (riešenou i v rozhodnutiach 9Cdo/317/2021 z 28.09.2022 a 4Obdo/36/2023 z 31.10.2024) vyhodnotil, že za predpokladu, že otázka vyhlásenia mimoriadneho zosplatnenia bude predmetom ďalšieho právneho posudzovania v novom konaní pred súdom prvej inštancie, nie logické túto riešiť (v merite veci) na odvolacom súde. Bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa touto námietkou žalovaného v (novom ďalšom) konaní pred súdom prvej inštancie a to s ohľadom na (tam aktuálne) skutkové tvrdenia, ktoré tam učinia strany sporu a to aj s dôrazom na právne posúdenie otázky mimoriadneho zosplatnenia v zmysle aktuálnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

25. Odvolací súd s poukazom na všetky vyššie uvedené dôvody vzhliadol odvolanie žalovaného za dôvodné. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozsahu podaného odvolania a dôvodov odvolania, dospel k záveru, že v danom prípade došlo k naplneniu žalovaným namietaného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nemohol vzhliadnuť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (v napadnutej časti výroku I. a závislého výroku III.), resp. dospel k záveru o nutnosti postupu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, a teda k nutnosti zrušenia napadnutého rozhodnutia v napadnutej časti výroku I. a závislého výroku III.

a v tomto rozsahu jeho vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie zohľadňujúc ustanovenie § 391 ods. 1 CSP. Úlohou súdu prvej inštancie bude v novom konaní opätovne právne posúdiť fundamentálnu otázku, či v danom prípade je nárok žalobcu dôvodný s ohľadom na skutočnosť, či došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru s dôrazom na určitosť výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (výzvy zo dňa 17.07.2024). Následne za predpokladu, že by súd prvej inštancie dospel k záveru o neplatnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru bude jeho úlohou zaoberať sa i podstatnou námietkou žalovaného uplatnenou v podanú odvolaní, a to, či je preukázaný nárok žalobcu, ak bol tento uplatnený ako celok t. j. ako nárok z mimoriadneho zosplatnenia (podľa skutkových tvrdení žalobcu uvedených v žalobe) s poukazom na ustanovenie § 132 ods. 1 CSP a na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní a novom rozhodnutí bude tiež zohľadniť aj prípadnú ostatnú odvolaciu argumentáciu (odvolacie námietky) uplatnené v podanom odvolaní žalovaným. Súd prvej inštancie pritom bude dbať na to, aby jeho rozhodnutie napĺňalo zákonné atribúty ustanovenia § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd dáva súdu prvej inštancie do pozornosti, že v rámci ďalšieho konania a nového rozhodnutia je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). Úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní a rozhodnutí bude tiež rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania v ráte odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, 3 CSP).

26. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).